

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori

Debats ambientals

5. Els combustibles fòssils, estan de moda o desfasats?

ABANS DE COMENÇAR, T'HAS D'INFORMAR:

- Què són el petroli, el carbó i el gas natural? Com s'originen? Què significa "combustible fòssil"?
- Per a què s'utilitzen els combustibles fòssils a la teva illa?
- Contaminen el petroli i el carbó? Què tenen a veure amb el canvi climàtic?
- Què són les fonts d'energia renovables i no renovables? Posa exemples.

GRUPS INTERESSATS

- **Governmentants.** Els governants dels estats i de la Unió Europea tenen un paper primordial en el model energètic que seguiran els seus països. Mitjançant la normativa, les autoritzacions, les taxes, les subvencions... es fomentarà que s'implanti més un tipus d'energia o un altre. Per a l'economia d'un país és molt important el preu de l'electricitat i del combustible, perquè suposen una despesa molt significativa per a totes les famílies i negocis, i per tant han de procurar que aquests preus siguin baixos. A més, els governants han de tenir cura del medi ambient, i la font d'energia que predomini en un país influeix en la qualitat ambiental.
- **Magnats del petroli.** Són els empresaris que es dediquen a extreure, transportar, transformar i comercialitzar els combustibles fòssils i els seus subproductes. A causa de la dependència energètica d'aquests combustibles a moltes parts del món, aquestes empreses tenen molta d'influència en l'economia mundial i en les decisions polítiques.
- **Ciudadans reticents al canvi.** Hi ha indústries que depenen fortament del tipus de font energètica, per exemple: les centrals energètiques, els fabricants d'automòbils, les benzineres... Un canvi en el model energètic tendria grans conseqüències econòmiques per a aquestes empreses. També implicaria canvis a les llars: aquells que tenen cuines de gas, calefacció de gasoil, cotxe de gasoil o benzina... depenen dels combustibles fòssils, i poden ser reticents a canviar aquests combustibles per mor de la inversió econòmica que suposa.
- **Ciudadans a favor del canvi.** Són les persones que veuen el gran impacte que tenen els combustibles fòssils a la vida diària, tant en la seva butxaca com en el medi ambient i en la salut. Tenen ganes d'apostar per un model energètic basat en altres fonts d'energia. Poden contribuir-hi amb petites decisions domèstiques, però demanen un vertader canvi general impulsat pels governants.

GUIA DEL MODERADOR:

- Els combustibles fòssils, des que es van començar a utilitzar a gran escala, han tengut una gran petjada en la història de la humanitat (progrés econòmic, guerres, canvi climàtic...). Com valors aquesta petjada, com a positiva o negativa? Per què?
- Penses que els ciutadans poden decidir el model energètic del seu país? I les empreses dels hidrocarburs? I els governants? En quina mesura poden influir uns i altres sobre les fonts d'energia que s'utilitzen?
- Els combustibles fòssils són una font d'energia no renovable, i més prest que tard ens quedarem sense. És hora de començar a canviar les coses, o podem deixar que se n'encarreguin les pròximes generacions? Podem confiar que la tecnologia ho resoldrà tot?
- Un 96% de l'energia que consumim a les Illes Balears prové de combustibles fòssils, i tots ells s'han d'importar. Creus que aquesta dependència de l'exterior és un problema? Per què?
- Quines fonts d'energia alternatives es poden generar i aprofitar al nostre territori? Quins avantatges i inconvenients tenen?
- Creus que és possible un futur amb energia 100% renovable a les Illes? Què hauria de canviar perquè això passi?
- Què passaria si cercassin i trobassin pous de petroli a les Illes Balears? (pensa en el punt de vista econòmic, social i ambiental, a curt i a llarg termini)
- Heu sentit alguna notícia recent relacionada amb les fonts d'energia? (Per exemple: impost del govern espanyol a l'energia solar, prospeccions petrolíferes, el preu del barril de petroli baixa però el de la benzina no tant...) Comentau-la.

PER ACABAR:

- En grup, explica els arguments dels altres grups que més vos han convençut.
- Individualment, i segons el que s'ha debatut, explica el teu punt de vista: el model energètic basat en els combustibles fòssils està de moda o està desfasat? Podem continuar confiant en els combustibles fòssils, o és necessari canviar cap a fonts d'energia alternatives?

TEXTOS SUGGERITS

Ballenilla, Fernando. La sostenibilidad desde la perspectiva del agotamiento de los combustibles fósiles, un problema socio-ambiental relevante. Investigación en la Escuela núm. 55. 2005.

<http://www.ua.es/personal/fernando.ballenilla/Preocupacion/ArticuloSostenibilidadInvestigacionEscuela55.pdf>